

BASELINE REPORT OF DEVICHAUR VDC (SUOM.)

CODEF suoritti kesä-heinäkuussa 2010 peruskartoituksen Devichaurin sosiaalisista ja taloudellisista indikaattoreista Mikkelin Kehitysmaayhdistyksen kanssa yhteiseen "Livelihood improvement & environment"-hankkeeseen. Tutkimuksen tuloksista julkaistiin raportti Baseline Report of Devichour VDC, Lalitpur – lokakuussa 2010.

Tutkimuksen tavoitteina olivat:

- Määritellä paikallisten sosiaalinen, sekä taloudellinen asema kyläyhteisössä.
- Kartoittaa hankkeen lähtötilanne niin terveyden, sanitaation, juomaveden, kuin muidenkin sosiaalisten indikaattoreiden suhteen.
- Kartoittaa paikallisten naisten mahdollisuudet asemansa parantamiseen ja kehittämiseen.
- Tutkia mahdollisuuksia erilaisiin tulonhankintakeinoihin kyläyhteisössä.
- Määrittää hankkeen toimintojen ja kehittämiskomponenttien sopivuus kyläyhteisöön.

Lähtötilannetta lähdettiin kartoittamaan kyselyjen avulla kylässä kaikille kotitalouksille. Devichaur VDC koostuu 9 alueesta (ward) ja kylässä on 524 kotitaloutta. Ennen kotitalouskohtaisten haastattelujen aloittamista CODEF järjesti kenttähenkilökunnalleen kahden päivän koulutuksen, jossa henkilökuntaa ohjeistettiin kyselyn suorittamisesta ja huomiokohteista.

Devichaur VDC:n alueen kaikki kotitaloudet on kartoitettu ja haastateltu tutkimuksessa samalla kyselylomakkeella. Jokaisesta kotitaloudesta vähintään yksi edustaja on ottanut osaa kyselyyn ja kyselyyn vastanneet ovat iältään 18–59 vuotiaita, pääasiassa talouden isäntiä tai emäntiä.

Kysely koostui sosiaalista ja taloudellista asemaa, veden hankintaa, terveystilannetta, hygieniaa ja sanitaatiota, sekä luonnonvaroja ja niiden kulutusta käsittävistä kysymysoasioista.

Tulosten oikeanmukaisuus on varmistettu kenttähenkilöstön perinpohjaisella kouluttamisella. Kyselyn suorittamista valvoivat projektikoordinaattori Yaba Shrestha sekä kenttäkoordinaattori Hari Buddhathoki.

Väestö

Devichaur VDC:ssa kotitalouksia on 524 ja kylän asukasluku 2733. Kyläläisistä 50,7 % on miehiä ja naisia 49,3 %. Tutkimuksessa asukkaat on jaettu eri ikäryhmiin josta on nähtävissä että 64 % asukkaista on 15–60 vuotiaita, joka on taloudellisesti aktiivisin ikäryhmä ja heistä riippuvaisia asukkaita (0-14 vuotiaita ja yli 60 vuotiaita) on noin 36 % koko väestöstä. Ikäryhmittäin väestö jakaantuu seuraavanlaisesti:

Taulukko 1: Devichaur VDC:n väestön ikä- ja sukupuolirakenne.

Ikä	Mies	%	Nainen	%	Yhteensä	%
Alle 1 vuotiaat	35	2.5%	31	2.3%	66	2.41%
2-5 vuotiaat	113	8.2%	96	7.1%	209	7.65%
6-14 vuotiaat	277	20.0%	283	21.0%	560	20.49%
15–24 vuotiaat	356	25.7%	366	27.2%	722	26.42%
25–49 vuotiaat	418	30.2%	388	28.8%	806	29.49%
50–59 vuotiaat	95	6.9%	99	7.3%	194	7.10%
59–60 vuotiaat	21	1.5%	21	1.6%	42	1.54%
Yli 61 vuotiaat	71	5.1%	63	4.7%	134	4.90%
Yhteensä	1386	100%	1347	100%	2733	100.00

Lähde: CODEF Baseline Report of Devichaur VDC, 2010.

Kotitalouksista 87 %:ssa perheenpäänä toimii mies. Kotitaloudet joissa perheen pää-
nä toimii nainen (13 %), on syynä tähän yleensä naisen jäätyä leskeksi tai perheen
miehen ollessa pääsääntöisesti toisella paikkakunnalla töissä.

Väestö jakaantuu eri kasteihin tai uskonnon edustajiin. Heistä noin 80 % on tamange-
ja, brahmineja tai chettrejä kylässä on noin 20 %. Muihin kasteihin tai uskonnon
edustajiin (dalitit ja muslimit) kuuluu noin 10 henkilöä koko kylän väestöstä (0,3 %).

Lukutaito Devichaurissa on 43 % luokkaa, joka on selkeästi alle kansallisen keskiar-
von (63 %). Kylässä koulutus hankitaan pääsääntöisesti kouluista. Kuitenkin yhtei-
sössä koulunkäynti on yleisempää miehillä kuin naisilla, tyttöjen monesti vetäytyessä
koulusta perheen avuksi koti- ja maataloustöihin.

Terveys

Kylässä esiintyy sairauksia kuten ripulia, punatautia (shigelloosi), ruoka- ja juoma-
vesiperäisiä alkueläimiä ja matoja; lavantautia, koleraa, erilaisia ihotauteja, malariaa,
sekä keltatautia (taulukko 2). Hoidon saannissa ei tutkimuksen mukaan havaita epä-
tasa-arvoisuutta miesten ja naisten välillä.

Taulukko 2: Devichaur VDC:n terveystilanne vuonna 2010.

Sairastuneita kuluneen vuoden aikana	Kotitalouksia	%
Kyllä	381	72.7%
Ei	143	27.3%
Yhteensä	524	100.00
Sairaus	Kotitalouksia	%
Ripuli	112	16.9%
Punatauti	39	5.9%
Madot	10	1.5%
Lavantauti	50	7.5%
Kolera	7	1.1%
Ihosairaudet	26	3.9%
Malaria	-	-
Keltatauti	13	2.0%
Muut	406	61.2%
Hoitokeinot	Kotitalouksia	%
Kotihoito	190	16.4%
Parantaja	436	37.6%
Kylän terveystyöntekijät	10	0.9%
Terveysasema/ sairaala	465	40.1%
Apteekki	54	4.7%
Muut	4	0.3%

Lähde: CODEF Baseline Report of Devichaur VDC, 2010.

Ehkäisymenetelmistä paikalliset ovat jokseenkin tietoisia. Noin 67 % kyläläisistä on tietoisia ehkäisymenetelmistä ja niiden mahdollisuuksista. Käytetyimpiä ehkäisymenetelmiä kylässä ovat kondomit, miehillä vasektomia, naisilla laparoskopia sekä ehkäisytabletit.

Taloudellinen tilanne

Tutkimuksen mukaan perheiden joiden kuukausittaiset ansiot ovat alle 4000 NRP (noin 40 €) ovat elintasoltaan erittäin köyhiä. Nämä tulot eivät myöskään riitä perheen jäsenten kuukausittaisen kaloritarpeen täyttämiseen Nepalissa. Devichaurissa tähän luokkaan kuuluu 34 % alueen perheistä. Rikkaita perheitä (tulot yli 11 000 NRP, yli 110 €) kylässä on noin 10 %. Loput Devichaurin kotitalouksista (noin 55 %) kuuluu keskituloisiin.

Maatalous on Devichaurissa merkittävin tulonlähde. 89 %:lla kotitalouksista elinkeinona on maatalous, noin 30 %:lla eri palvelualat. Vain harvat hankkivat elinkeinonsa liiketoiminnasta tai teknisistä ammateista. Kylässä suurimmiksi ongelmiksi koetaan tulonhankintakeinojen ja työpaikkojen vähyys. Tämän lisäksi monet perheet luottavat lainoihin, jotka asettavat heidät entistä huonompaan tilanteeseen tulonhankinta huomioiden. 49 % perheistä on ottanut lainaa täyttääkseen päivittäiset tarpeensa (mm. maatalous ja lannoitteet, terveydenhoito, liiketoiminta).

Vesi ja sanitaatio

Juomavesilähteinä kylässä käytetään vesihanoja, kaivoja, sekä eri luonnon vesilähteitä. 97 prosentilla kyläläisistä on käytössään vesihana (perheen hana tai useamman kotitalouden jakama), joka tutkimuksen mukaan on muita lähteitä turvallisempi ja puhtaampi juomaveden lähde.

Naisilla on pääasiallinen vastuu veden keräämisessä ja noutamisessa, 67 % kotitalouksista perheen naiset ovat vastuussa veden hankinnasta. Vesilähteet voivat olla kaukanakin kotitaloudesta, keskiporto noutoajan ollessa noin 10 minuuttia lähteen sijainnista riippuen.

Yli puolet kotitalouksista ei käsittele juomavettä ennen kulutusta. Vain harvat keittävät tai suodattavat vettä ennen nauttimista sillä usein nämä puhdistusmenetelmät koetaan työläinä ja vaivalloisina.

41 prosentilla kotitalouksista on käytössään käymälä. Kotitalouksista joilla ei ole käytössään käymälää, suurin osa (88 %) toimittavaa tarpeensa läheiseen metsään tai pelloille. Tämä koetaan ongelmana ulosteiden saastuttaessa juomavesilähteitä ja näin lisäten riskiä juomavesivälitteisiin tartuntoihin ja tauteihin (mm. ripuli).

Kyläläiset ovat jokseenkin tietoisia käsienpesuhygieniasta. Vessassa käynnin jälkeen noin 61 % pesee kätensä saippualla ja vedellä, noin 10 % käyttää käsien pesuun tuhkaa ja noin 19 % ainoastaan vettä.

45 % kotitalouksista toimittaa talouden kiinteät biojätteet lannoitekuoppaan, ja noin 25 % käyttävät jätteet keittiöpuutarhassaan. Noin 17 % kotitalouksista heittävät biojätteensä kaatopaikan virkaa toimittavaan kuoppaan. Kotitalouksista 67 % käyttää taloudessa syntyneet jätevedet keittiöpuutarhassaan ja 21 % heittää jätevedet käyttämättä patiolle. Noin 90 prosenttia kotitalouksista käyttää lannoitteena eläinten lantaa ja vain harvat käyttävät kemiallisia lannoitteita.

Johtopäätökset

Tutkimuksessa tulosten perusteella on listattu välttämättöimpiä keinoja elämänlaadun parantamiseen kylässä:

- Vaikka Devichaur sijaitsee lähellä Kathmandua (noin 25 km päässä), ei se sijaitse pääkaupungin taloudellisella vaikutusalueella. Kylässä tulisikin kiinnittää huomiota työpaikkojen luomiseen ja tulonhankintakeinojen kehittämiseen.
- Devichaurissa on hyvät puitteet mitä luonnonvaroihin tulee. Osaamista ja luonnonvarojen kestävästä kulutuksesta tulisi lisätä alueella, huomioiden myös kylän ulkopuoliset markkinat.
- Paikallisia tulisi kouluttaa, sekä lisätä heidän osaamistaan. Koulutuksessa tulee huomioida kyläläisten nykyiset resurssit, alueelle ominaiset osaamisalueet, sekä kulttuurisidonnaiset tekijät.
- Erityisesti alueen passiivista miesväestöstä tulisi kouluttamalla tuoda valtaväestön työllisyyteen, sekä luoda tulonhankintakeinoja heille.
- Turismin lisäämisellä on potentiaalia erityisesti Devichaurin alueen luonnonkauniissa maisemissa. Tämä lisäisi alueen työllisyyttä lisäten työmahdollisuuksia sekä tulonhankintakeinoja.